

► Moždani udar i dijagnostičke pretrage

Ako liječnik prema vidljivim znacima (promjene govora, slabost polovice tijela ili lica...) posumnja na moždani udar, sumnju će potvrditi dijagnostičkim pretragama, kako bi se postavila precizna dijagnoza i kako bi se odabrao najprikladniji način liječenja. Pretrage je potrebno obavljati i nakon moždanog udara, kako bi se pratilo stanje pacijenta i pokušala spriječiti ponovna pojava. Liječnik upućuje na potrebne pretrage nakon razgovora, pregleda i praćenja bolesnika.

- ▶ Laboratorijska analiza krvi pokazuje je li došlo do poremećaja u krvnoj slici, šećeru, kolesterolu i slično.
- ▶ Elektrokardiogram (EKG) pokazuje je li uzrok moždanog udara fibrilacija atrijska (ubrzani srčani ritam).
- ▶ Ultrazvučna pretraga krvnih žila vrata i glave (color doppler – CD karotida) i transkranijalni doppler (TCD) prikazuje krvne žile i protok krvi kroz njih u stvarnom vremenu. Lako se obavlja, ponavlja i omogućuje dobar uvid u stanje krvnih žila (jesu li sužene ili začepljene).
- ▶ Kompjutorska tomografija (CT) i višeslojna kompjutorska tomografija (MSCT) mozga rendgenska je pretraga kojom se slojevitim prikazom mozga vidi

mjesto oštećenja mozga. Zračenje je višestruko veće od obične rendgenske snimke.

- ▶ Višeslojni kompjutorski prikaz krvnih žila vrata (MSCT angiografija) rendgenska je pretraga uz primjenu kontrastnog sredstva, kojom se vide krvne žile vrata koje snabdijevaju mozak (karotidne arterije). Pretraga je korisna radi procjene potrebe operativnog zahvata zbog suženja karotidnih arterija. Osobe koje ne podnose zatvorene prostore teže podnose pretragu.
- ▶ Magnetna rezonancija mozga (MR) ne koristi rendgensko zračenje, nego različite jačine magnetskog polja. Pokazuje kvalitetniji prikaz struktura mozga. Ne smije se obaviti kod osoba sa srčanim stimulatorom (pacemakerom) ni kod osoba koje imaju metalna tijela u organizmu. Osobe koje ne podnose zatvorene prostore teže podnose pretragu.
- ▶ Magnetna angiografija (MRA) prikazuje krvne žile vrata (karotide). Slična je MSCT angiografiji, ali se osoba ne izlaže rendgenskom zračenju.

Dijagnostičke su pretrage pomoć u što boljem definiranju moždanog udara ili sumnje na pogoršanje stanja, kako bi se kvalitetnije odredila vrsta liječenja

(lijekovima ili operativno). Neke su pretrage sasvim bezopasne i lako za podnošenje, a neke izlažu osobu zračenju i nelagodnosti.

Vaš će liječnik najbolje odrediti koje dijagnostičke pretrage morate obaviti.

Autorica: **Julijana Franinović Marković**, doktorica medicine, specijalistica neurologije

Recenzija: **Roberta Katačić**, doktorica medicine, magistra javnog zdravstva